

Kirkjugarðaráð

Guðmundur Rafn Sigurðsson, framkvæmdastjóri

Í lögum um kirkjugarða, greftrun og líkbrennslu nr. 36/1993 er gerð góð grein fyrir lögbundnum verkefnum kirkjugarða. Samkvæmt þeim er kirkjunni falið að stýra þessum málaflokki þó verkefnin séu ekki beint tengd trúmálum. Dómsmálaráðuneytið er fagráðuneyti kirkjugarða en biskup, kirkjugarðaráð, prófastar, prestar, sóknarnefndir og starfsmenn kirkjugarða sjá um stjórnun og framkvæmd verkefna.

Kirkjugarðaráð

Kirkjugarðaráð hefur yfirumsjón með kirkjugörðum landsins og sér um úthlutun úr kirkjugarðasjóði. Í ráðinu sitja: Ragnhildur Benediktsdóttir lögfræðingur, fulltrúi biskups og formaður ráðsins, Kristín Huld Sigurðardóttir forstöðumaður Minjastofnunar Íslands, Valtýr Valtýsson sveitarstjóri tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Þórsteinn Ragnarsson forstjóri KGRP og formaður Kirkjugarðasambands Íslands tilnefndur af Kirkjugarðasambandinu. Smári Sigurðsson framkvæmdastjóri Kirkjugarða Akureyrar tilnefndur af kirkjupingi. Framkvæmdastjóri ráðsins er Guðmundur Rafn Sigurðsson, en hjá ráðinu starfar einnig Sigurgeir Skúlason landfræðingur. Sér hann um uppmælingu og vinnu við gerðar uppdráttu og legstaðaskráa fyrir kirkjugarða auk gerð lóðarblaða fyrir kirkjur og kirkjugarða í samstarfi við Kirkjuráð

Úr ferð Kirkjugarðaráðs um Borgarfjörð

Starfsemi ráðsins

Á árinu voru haldnir níu fundir auk þess sem ráðið fór í árlega skoðunarferð, sem í þetta sinn var um Borgarfjörð. Framkvæmdastjóri ráðsins heimsótti á árinu 88 kirkjugarða og grafreiti.

Úthlutun úr kirkjugarðasjóði. Kirkjugarðaráð fer með úthlutun styrkja úr kirkjugarðasjóði, en á síðasta ári fékk 41 verkefni styrk samtals að upphæð um 57 milljónir. Kirkjugarðasjóður gat ekki veitt jafn háa styrki til þeirra kirkjugarða sem sóttu um styrk eins og undanfarin ár. Ástæðan er m.a. að vegna erfiðrar stöðu grafarsjóðs ákvað kirkjugarðaráð að veita umtalsverðan styrk til sjóðsins. Grafarsjóður sér um að greiða svo kallað grafargjald. Grafargjaldið er greiðsla sem hverjum kirkjugarði er reiknað fyrir hverja gröf sem tekin er í viðkomandi garði og á að standa undir kostnaði vegna þjónustu prests við útför, grafartöku og frágang leiðis. Grafargjaldið hefur ekki fylgt verðlagsþróun síðustu ára og að auki hefur gjaldskrá presta hækkað umtalsvert og ekki hefur fengist aukið framlag frá ríkinu vegna þessara hækkana. Kirkjugarðar sem fengu milljón eða meira í styrk eru: *Vopnafjörður*: Afmarka austurhlið kirkjugarðsins með einhliðnum vegg. *Eiðar*: Endurnýja umgjörð og breyta aðkomu að garði. *Hjaltastaður*: Endurhlaða suðurhlið kirkjugarðsins. *Hruni*: Ljúka við að endurnýja umgjörð garðs með hliðnum vegg. *Skálholt*: Afmarka hluta garðs með torfvegg. *Kirkjugarðar Keflavíkur*: Áframhaldandi endurbætur á Hólmsbergskirkjugarði. *Kirkjugarðar Reykjavíkurprófastsdæma*: Frágangur og uppbygging nýrra grafarsvæða í Gufuneskirkjugarði. *Reykhólar*: Ljúka við að girða garðinn. *Sauðárkrókur*: Reisa aðstöðuhús í kirkjugarðinum. *Glaumbær*: Hlaða upp framhlið kirkjugarðsins úr torfi.

Á árinu var unnið við lagfæringu og hirðingu á nokkrum niðurlögðum gördum t.d. Hólmskirkjugarði Reyðarfirði, Hálsi í Hamarsfirði, Arnarbæli í Ölfusi, Krýsuvík, Skálmanesmúla og Selárdal.

Sauðárkrókskirkjugarður

Auk áður talinna styrkja fékk Kirkjugarðasamband Íslands styrki til reksturs á vefnum gardur.is, og til fræðslumála samkvæmt þjónustusamningi sem í gildi er milli Kirkjugarðaráðs og Kirkjugarðasambandsins og eins var úthlutað styrk til grafarsjóðsins eins og áður er getið.

Kirkjugarður/grafreitir

Þann 6-8. september á síðasta ári fékk undirritaður tækifæri til að sitja aðalfund og ráðstefnu norska kirkjugarðasambandsins í tilefni af 50 ára afmæli sambandsins. Fjallað var um sögu, skipulag og menningu kirkjugarða í Noregi og eiga Ísendingar margt sameiginlegt með Norðmönnum í þeim málum. Lítið sem ekkert var fjallað um fjármál kirkjugarða enda virðist ríkja góð sátt um þau málefni milli stjórnvalda og kirkjugarðanna í Noregi. Mikilvægt er að ná sambærilegri sátt hér á landi, þannig að öll sú orka sem fer í takast á um fjármál kirkjugarða geti farið í styrkja faglega og menningarlega uppbyggingu þeirra.

Í lok fundarins var samþykkt að breyta nafni sambandsins í *Norska grafreitarsambandið*. Ástæðan fyrir því er m.a. sú að nýlega voru samþykkt lög í Noregi sem heita *Lov om grafplasser, kremasjon og gravferd* (lög um grafreiti, líkbrennslu og greftrun). Er þetta gert í samræmi við breytt þjóðfélagsmunstur að kalla þá staði þar sem fólk er jarðsett grafreit óháð trúarbrögðum eða lífsskoðunum.